

DZIENNIK ZARZĄDZEŃ I ROZKAZÓW

KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

Warszawa, dnia 15 października 1952 r.

Nr 4

TREŚĆ:

PUBLIKACJE ROZPORZĄDZEŃ I ZARZĄDZEŃ WŁADZ

ROZPORZĄDZENIA

ZARZĄDZENIA

OKÓLNIKI

ROZKAZY KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

19

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 21 marca 1952 r.

o warunkach składowania niektórych artykułów produkcji rolnej i ochronie przeciwpożarowej przy omłotach.

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. z 1951 r. Nr 58, poz. 404) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Przy ustawianiu stert, stogów, brogów i innych podobnych obiektów powinny być zachowane następujące odległości:

1) od wszelkich budynków w gospodarstwach uspołecznionych — 100 m
a w innych — 30 m
2) od wszelkich dróg publicznych — 50 m
3) od lasów, zagajników i innych terenów zadrzewionych — 100 m
4) od torów kolejowych — 100 m
5) od urządzeń i przewodów linii elektrycznych wysokiego napięcia — 25 m
6) między stertami względnie parami stert w gospodarstwach uspołecznionych — 100 m

2. Sterty ze zbożem przed omłotem w gospodarstwach uspołecznionych mogą być ustawiane pojedyńczo lub parami.

3. Jeżeli położenie nieruchomości nie zezwala na zachowanie odległości przewidzianych w ust. 1 pkt 1, może być ona zmniejszona z tym jednak, że stóg, sterta lub bróg powinny być w tych przypadkach ustawione w punkcie, który ze względu na wymiary nieruchomości odległy jest najdalej od budynku, jednak znajduje się nie bliżej niż w odległości 30 m.

4. Odległości podane w ust. 1 pkt 1 — 3 mogą być zmniejszone, jednak nie więcej niż do 30 m, jeżeli wskutek wilgotności łąk niecały obszar nadaje się do stogowania.

5. Sterty, stogi i brogi na ścierniskach powinny być oborane w promieniu 5 m.

6. Przy stertach, stogach i brogach należy na czas omłotów umieścić podręczne środki gaśnicze, a mianowicie beczkę z wodą o pojemności około 200 litrów, wiadro, tłumnicę i bosak na każdą stertę, stóg lub bróg.

§ 2. Wielkość stert ze zbożem niemłóconym i sianem nie może przekraczać 800 m³, wielkość zaś sterty słomy i roślin włóknistych — 1200 m³.

§ 3. Przy ustawianiu i używaniu lokomobili bądź traktora do omłotów przy stogu, stercie, brogu lub budynku należy przestrzegać:

1) aby iskry i dym były znoszone wiatrem w kierunku od sterty bądź od budynku,
2) aby zachowana była odległość lokomobili bądź traktora od stogu lub budynku najmniej 10 m,
3) aby komin lokomobili zaopatrzony był w należycie wykonany i szczelnie przylegający do przewodu kominowego iskrochron z siatki o rozmiarach oczek 2,5 × 10 mm i grubości drutu o średnicy 1,5 do 2 mm oraz cały przewód kominowy i drzwiczki paleniskowe były szczelne,
4) aby miejsce przeznaczone na ustawienie lokomobili lub traktora oczyszczone było z przedmiotów palnych,
5) aby palenisko lokomobili było każdorazowo po skończonej pracy starannie wygaszone, a wyjęty węgiel (złożony osobno), szlaka i popiół zalane były dokładnie wodą i złożone do specjalnie w tym celu przygotowanego dołu.

§ 4. Silniki elektryczne do omłotu powinny być ustawiane w odległości co najmniej 2 m od stogów, stert, brogów i budynków krytych nieogniotrwale, jeżeli chodzi o silniki okapturzone, a w odległości co najmniej 5 m, jeżeli chodzi o silniki nieokapturzone.

§ 5. Zabrania się garażowania samochodów i traktorów w stodołach, przy stertach, stogach i brogach.

§ 6. Podgrzewanie i uruchamianie silników spalinowych może być dokonywane w odległości najmniej 30 m od zapasów materiałów pędnych i opału. Rozpalanie ognisk w pobliżu stogów, stert i brogów jest dozwolone tylko dla przygotowania posiłków dla pracowników zatrudnionych przy omłotach. Ogniska nie mogą być rozpalane w odległości mniejszej niż 100 m od zapasów materiałów pędnych, opału, stogów, stert i brogów przy zachowaniu przepisu § 3 pkt 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 7. Na miejscu młocki powinny być wyznaczone miejsca na palenie tytoniu w odległości nie mniej niż 50 m od zgromadzonego do omłotu zboża.

§ 8. Maszyny używane przy omłocie powinny być zaopatrzone w liny stalowe lub łańcuchy celem ułatwienia ich odciągnięcia w razie pożaru.

§ 9. 1. Kierownicy państwowych gospodarstw rolnych oraz przewodniczący spółdzielni produkcyjnych obowiązani są każdorazowo przed rozpoczęciem omłotu sprawdzić osobicie lub przez wyznaczone przez siebie osoby stan zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz wyznaczyć osobę odpowiedzialną za przestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia.

2. W gospodarstwach rolnych indywidualnych obowiązek, o którym mowa w ust. 1, ciąży na posiadaczach tych gospodarstw.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

20

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 11 czerwca 1952 r.

w sprawie czyszczenia kominów oraz przewodów dymowych i spalinowych.

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz U. z 1951 r. Nr 58, poz. 404) zarządza się, co następuje.

§ 1.

1. Kominy i przewody kominowe dymowe i spalinowe, czynne w budynkach mieszkalnych, użytkowych i przemysłowych, podlegają obowiązkowemu czyszczeniu.

2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do kominów fabrycznych i przemysłowych wolnostojących.

§ 2.

1. Do czyszczenia przewodów obowiązane są spółdzielnie pracy, posiadające koncesję na wykonywanie rzemiosła kominiarskiego, a w miejscowościach nie objętych okręgami kominiarskimi, obsługiwanymi przez te spółdzielnie — do czasu ich powstania — indywidualni koncesjonariusze.

2. Jeżeli stan liczebny obsługi kominiarskiej nie jest dostateczny, prezydium powiatowej rady narodowej może wprowadzić na terenie poszczególnych miejscowości bądź gmin obowiązek czyszczenia kominów oraz przewodów dymowych i spalinowych w domach mieszkalnych przez osoby sprawujące zarząd tych domów. W tym przypadku koncesjonariusze nie wykonują na tych terenach swych czynności.

§ 3.

1. Ustala się następujące okresy czyszczenia przewodów kominowych:

1) przewody od pieców ogrzewalnych oraz palenisk kuchennych gospodarstwa domowego w miastach — co 6 tygodni, a w gminach co 2 miesiące,
2) przewody od pieców centralnego ogrzewania oraz kotłów do grzania wody — co 2 miesiące,
3) przewody od palenisk kuchni lub kotłów zakładów zbiorowego żywienia oraz przewody w budynkach zakładów przemysłowych, używających paleniska o intensywnym paleniu — co 2 tygodnie,
4) przewody kominowe spalinowe (gazowe) — co 6 miesięcy.

2. Czyszczenie przewodów kominowych od pieców ogrzewalnych (ust. 1 pkt 1) oraz od pieców centralnego ogrzewania (ust. 1 pkt 2) obowiązuje w okresie od 1 października do 30 kwietnia.

3. Czyszczenie kanałów łączących paleniska z przewodami kominowymi powinno odbywać się w tych samych terminach co i czyszczenie przewodów.

4. Prezydium terenowo właściwej powiatowej (miejskiej w miastach stanowiących powiaty) rady narodowej może po zasięgnięciu opinii komendy powiatowej (miejskiej) straży pożarnych przedłużyć okres czyszczenia przewodów kominowych wymienionych w ust. 1 pkt. 3.

§ 4.

1. Osoby sprawujące zarząd budynków mieszkalnych, użytkowych i przemysłowych obowiązane są zaprowadzić księgę kontroli kominiarskiej, w której pracownicy obsługi kominiarskiej odnotowywać będą wszystkie wykonane czynności w zakresie czyszczenia kominów i stwierdzone uszkodzenia przewodów kominowych lub inne uwagi nasuwające się im w związku z wykonanymi czynnościami.

2. Osoby sprawujące zarząd budynków mieszkalnych, zobowiązane do czyszczenia kominów i przewodów kominowych (§ 2 ust. 2), nie mają obowiązku prowadzenia księgi kontroli kominiarskiej.

§ 5.

1. Koncesjonariusze wykonywający czyszczenie przewodów kominowych obowiązani są zawiadamiać niezwłocznie właściwą powiatową (miejską) komendę straży pożarnych o wszelkich stwierdzonych w czasie czyszczenia uszkodzeniach w przewodach kominowych lub o innych usterkach zagrażających niebezpieczeństwem powstania pożaru; w razie stwierdzenia poważniejszych uszkodzeń wymagających przy ich usuwaniu współdziałania władz budowlanych — zawiadamiają również te władze.

2. Powiatowa (miejska) komenda straży pożarnych może na podstawie otrzymanego zawiadomienia o uszkodzeniu przewodu kominowego wydać nakaz usunięcia stwierdzonych braków w trybie § 6 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 14 listopada 1951 r. w sprawie kontroli bezpieczeństwa przeciwpożarowego (Dz. U. Nr 60, poz. 413).

§ 6.

Zabrania się przyłączania pieców wszelkiego rodzaju do przewodów niedymowych bez uzyskania uprzedniej zgody właściwej władzy budowlanej.

§ 7.

Wycierowe drzwiczki kominowe oraz wycierowe drzwiczki przewodów dymowych powinny być szczelnie dopasowane i stale zamknięte, a otwierane tylko na czas wybierania sadzy z kominów i przewodów.

§ 8.

Osoby sprawujące zarząd budynków mieszkalnych, użytkowych i przemysłowych obowiązane są utrzymywać w należytym stanie urządzenia przeznaczone do ułatwienia pracownikom obsługi kominiarskiej dostępu do kominów i wykonywania ich czynności (włazy na dachy, drabiny, ławy kominiarskie itp.).

§ 9.

Nadzór nad wykonywaniem czynności czyszczenia kominów i przewodów kominowych sprawują powiatowe (miejskie) komendy straży pożarnych, które mogą uprawnienia te przekazać komendom poszczególnych straży pożarnych.

§ 10.

Szczegółowe przepisy o czynnościach pracowników obsługi kominiarskiej określi regulamin wydany przez Ministra Gospodarki Komunalnej.

§ 11.

Przepisy miejscowe wydane na podstawie art. 408 pkt. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. z 1939 r. Nr 34, poz. 216) w przedmiocie czyszczenia kominów pozostają w mocy do czasu wydania regulaminu, o którym mowa w § 10, w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z przepisami niniejszego rozporządzenia.

§ 12.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

21

ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 16 czerwca 1952 r.

w sprawie ustalenia regulaminu obowiązkowych straży pożarnych.

Na podstawie art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. R. P. z 1951 r. Nr 58, poz. 404) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się regulamin obowiązkowych straży pożarnych w brzmieniu załącznika do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

Załącznik do zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 16 czerwca 1952 r.

REGULAMIN OBOWIĄZKOWYCH STRAŻY POŻARNYCH

§ 1.

Obowiązkowa straż pożarna, zwana w dalszym ciągu niniejszego regulaminu „Strażą", jest jednostką ochrony przeciwpożarowej na obszarze określonym uchwałą miejskiej bądź gminnej rady narodowej albo zarządzeniem kierownika zakładu pracy.

§ 2.

Straż powołuje na wniosek wojewódzkiego komendanta straży pożarnych:
1) na terenie gminy lub miasta — właściwa gminna lub miejska rada narodowa;
2) na terenie zakładu pracy — kierownictwo tego zakładu.

§ 3.

Celem Straży jest:
1) organizowanie i prowadzenie akcji zapobiegawczej przed pożarami i innymi klęskami żywiołowymi oraz współdziałanie w tym zakresie z właściwymi władzami państwowymi;
2) udzielanie pomocy i ratunku w razie pożaru lub innych klęsk żywiołowych zarówno na terenie swego działania jak i poza terenem swej działalności.

§ 4.

Do osiągnięcia powyższych celów Straż dąży przez:
1) branie udziału w akcjach mających na celu zwalczanie wynikłych pożarów oraz innych klęsk żywiołowych;
2) fachowe i ideologiczne szkolenie swych członków;
3) organizowanie ze swych członków jednostek służby przeciwpożarowej i innych dziedzin pokrewnych;
4) udzielanie terenowym władzom państwowym opinii fachowych w sprawach bezpieczeństwa przeciwpożarowego;
5) uświadamianie społeczeństwa na terenie swej działalności o konieczności i sposobach ochrony przed pożarami i innymi klęskami żywiołowymi;
6) współpracę z Ochotniczą Rezerwą Milicji Obywatelskiej i innymi organizacjami społecznymi w zakresie wzmocnienia bezpieczeństwa pożarowego;
7) organizowanie i utrzymywanie dla swych członków sekcji sportowych, zespołów świetlicowych, bibliotek, orkiestr i chórów oraz organizowanie imprez propagandowych;
8) wykonywanie wszelkich innych czynności i spełniania obowiązków wynikających z niniejszego regulaminu oraz z przepisów prawnych regulujących ochronę przeciwpożarową oraz ochronę przed innymi klęskami żywiołowymi.

§ 5.

Do służby w Straży powołanej przez miejską lub gminną radę narodową mogą być powołani mężczyźni w wieku od 18 do 60 lat, mający stałe miejsce zamieszkania w danej gminie lub mieście, a w Straży powołanej przez zakład pracy — wszyscy mężczyźni zatrudnieni w danym zakładzie pracy.

§ 6.

Do służby w Straży nie mogą być powoływani:
1) niezdolni do pełnienia tych obowiązków wskutek choroby, ułomności fizycznej albo umysłowej;
2) posłowie na Sejm;
3) członkowie prezydiów rad narodowych;
4) żołnierze w czynnej służbie wojskowej oraz osoby pełniące służbę w Milicji Obywatelskiej, Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej oraz w innych organach służby bezpieczeństwa publicznego, jak również pracownicy liniowi wszelkich organów ochrony przeciwpożarowej;

5) uczniowie i słuchacze szkół podstawowych, średnich i wyższych;
6) duchowni uznanych przez Państwo wyznań;
7) cudzoziemcy korzystający z prawa zakrajowości;
8) osoby przebywające czasowo na obszarze gminy lub miasta;
9) lekarze oraz personel nauczycielski i naukowy wszystkich typów szkół i zakładów naukowych.

§ 7.

Do służby w Straży powołuje oraz zwalnia z niej:
1) prezydium właściwej gminnej bądź miejskiej rady narodowej — jeżeli chodzi o Straż powołaną na terenie gminy lub miasta;
2) kierownik zakładu pracy — jeżeli chodzi o Straż powołaną na terenie zakładu pracy.

§ 8.

Powołanie do służby następuje na czas nieokreślony.

§ 9.

Osoby powołane do Straży mają obowiązek:
1) przestrzegać postanowień niniejszego regulaminu oraz zarządzeń władzy Straży i dokładać wszelkich starań w kierunku najlepszego wywiązywania się z nałożonych obowiązków;
2) brać czynny udział w akcji ratowniczej w zakresie oznaczonym regulaminem służby przeciwpożarowej;
3) podwyższać swój poziom wiedzy w zakresie pożarnictwa i uświadomienia politycznego oraz brać udział w szkoleniu zarządzanym przez komendę Straży na mocy obowiązujących instrukcji i regulaminów;
4) dbać o dobrą opinię Straży i całej służby ochrony przeciwpożarowej.

§ 10.

Stan liczebny Straży terenowej określa prezydium właściwej rady narodowej bądź kierownictwo zakładu w oparciu o wytyczne, które ustalone będą w trybie art. 8 ust. 7 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. R. P. z 1951 r. Nr 58, poz. 404).

§ 11.

Na czele Straży stoi komenda Straży, złożona z komendanta, zastępcy do spraw kulturalno-oświatowych i zastępcy do spraw technicznych, powoływanych i odwoływanych na wniosek powiatowej komendy straży pożarnych przez prezydium właściwej gminnej (miejskiej) rady narodowej bądź kierownika zakładu pracy.

§ 12.

Komendant Straży oraz jego zastępcy — każdy we właściwym zakresie — odpowiedzialni są za stan organizacyjny, wyszkolenie oraz postawę polityczno-społeczną Straży.

§ 13.

Do zakresu działania komendanta Straży należy w szczególności:
1) dowodzenie akcją ratowniczą w przypadku pożaru lub innych klęsk żywiołowych;
2) kierowanie akcją szkoleniową Straży w ramach planu zatwierdzonego przez władze pożarnicze;
3) utrzymywanie w Straży porządku organizacyjnego i karności;
4) przedkładanie władzom sprawozdań z działalności Straży;
5) przedstawianie władzom potrzeb dotyczących wyekwipowania i utrzymywania Straży.

§ 14.

1. Straż powołana przez radę narodową oraz przez kierownika takiego zakładu, w którym nie utworzono stanowiska komendanta ochrony przeciwpożarowej bądź kierownika ochrony przeciwpożarowej, podlega pod względem fachowym powiatowej komendzie straży pożarnych, której przysługują w stosunku do Straży takie same uprawnienia, jak w stosunku do zawodowych straży pożarnych. Pozostałe Straże podlegają komendantom ochrony przeciwpożarowej bądź kierownikom ochrony przeciwpożarowej.

2. W miastach, osiedlach i zakładach pracy, w których obok istniejącej zawodowej lub ochotniczej straży pożarnej została utworzona straż obowiązkowa, podlega ona komendzie miejscowej zawodowej lub ochotniczej straży pożarnej jako jej uzupełnienie.

§ 15.

Koszty związane z wyekwipowaniem i utrzymaniem Straży obciążają budżety terenowe właściwych gminnych (miejskich) rad narodowych bądź zakład pracy, który powołał Straż.

§ 16.

Straż obowiązkowa terenowa może być rozwiązana na wniosek wojewódzkiego komendanta straży pożarnych uchwałą gminnej (miejskiej) rady narodowej. Straż obowiązkowa zakładowa może być rozwiązana przez kierownictwo zakładu na wniosek wojewódzkiego komendanta straży pożarnych.

22

ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 14 sierpnia 1952 r.

w sprawie przystosowania zbiorników wodnych do celów walki z pożarami

Wobec stwierdzenia zaniedbań w dziedzinie zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpożarowego, a w szczególności wobec braku okazywania przez niektóre prezydia rad narodowych troski o umożliwienie korzystania na wypadek pożaru z wody potrzebnej do akcji ratowniczej, a m. in. korzystania z istniejących sztucznych lub naturalnych zbiorników wody, co w konsekwencji uniemożliwia akcję ratowniczą i naraża majątek narodowy na znaczne szkody — zarządzam co następuje:

Prezydia miejskich (gminnych) rad narodowych wydziały wzgl. referaty gospodarki komunalnej i mieszkaniowej łącznie z komendami straży pożarnych przeprowadzą akcję doprowadzenia do należytego stanu używalności wszelkich istniejących na ich terenie działania sztucznych zbiorników wody na podstawie wykazów tych zbiorników posiadanych przez powiatowe (miejskie) komendy straży pożarnych.

Za sztuczne zbiorniki wody w rozumieniu niniejszego zarządzenia uważać należy otwarte lub kryte zbiorniki zbudowane specjalnie dla celów przeciwpożarowych.

Czynności związane z doprowadzeniem sztucznych zbiorników wodnych do stanu używalności polegać mają w szczególności na:
1) oczyszczaniu zbiorników i dokonaniu napraw, zapobiegających upływowi wody;
2) skontrolowaniu i ewentualnej naprawie wszelkich związanych ze sztucznymi zbiornikami wody urządzeń, jak: studzienki ssawne, zawory, kanały odwadniające;
3) zbadaniu sprawności działania urządzeń służących do napełnienia zbiorników;
4) napełnieniu skontrolowanych zbiorników wodą;
5) zabezpieczeniu napełnionych zbiorników przed dalszym ich zanieczyszczeniem oraz możliwością nieszczęśliwych wypadków.

Niezależnie od czynności wyżej wymienionych należy zapewnić i utrzymywać w należytym stanie drogi dojazdowe do sztucznych zbiorników wody tak, aby pobieranie wody przez jednostki straży pożarnych w czasie akcji ratowniczej nie było na skutek braku dojazdu utrudnione.

Ponadto prezydia miejskich (gminnych) rad narodowych ustalą na podstawie opinii powiatowych (miejskich) komend straży pożarnych najważniejsze punkty czerpania wody z naturalnych zbiorników wodnych (rzeki, jeziora, stawy) dla celów akcji zwalczania pożarów i zapewnią konieczny do nich dojazd.

Prezydia wojewódzkich rad narodowych (wydziały gospodarki komunalnej i mieszkaniowej) zorganizują na swoich terenach akcję sprawozdawczą w zakresie wykonania niniejszego zarządzenia i przedkładać będą Ministerstwu Gospodarki Komunalnej w terminie do dnia 20 każdego miesiąca sprawozdania opisowe o przebiegu akcji.

Czynności objęte niniejszym zarządzeniem powinny być zakończone do dnia 31 grudnia 1952 r.

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

23.

ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 20 września 1952 r.

w sprawie ustalenia regulaminu czynności pracowników obsługi kominiarskiej przy czyszczeniu kominów oraz przewodów dymowych i spalinowych.

Na podstawie § 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Gospodarki Komunalnej oraz w sprawie określenia władz naczelnych, do których właściwości przechodzą sprawy, należące dotychczas do zakresu działania Ministra Administracji Publicznej (Dz. U. Nr 26, poz. 233) i w związku z § 10 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 11 czerwca 1952 r. w sprawie czyszczenia kominów oraz przewodów dymowych i spalinowych (Dz. U. Nr 36, poz. 252) zarządza się, co następuje.

§ 1.

Ustala się regulamin czynności pracowników obsługi kominiarskiej przy czyszczeniu kominów oraz przewodów dymowych i spalinowych w brzmieniu załącznika do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

Załącznik do zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 września 1952 r.

REGULAMIN CZYNNOŚCI PRACOWNIKÓW OBSŁUGI KOMINIARSKIEJ PRZY CZYSZCZENIU KOMINÓW ORAZ PRZEWODÓW DYMOWYCH I SPALINOWYCH

1. Pracownikami obsługi kominiarskiej w rozumieniu regulaminu są osoby zatrudnione w spółdzielniach pracy kominiarskiej, posiadających koncesję na wykonywanie rzemiosła kominiarskiego, a w miejscowościach nie objętych jeszcze okręgami kominiarskimi obsługiwanymi przez spółdzielnie — indywidualni koncesjonariusze oraz ich pracownicy.

2. Czyszczenie czynnych kominów oraz przewodów kominowych dymowych i spalinowych w budynkach mieszkalnych, użytkowych i przemysłowych, jak również kanałów łączących paleniska z przewodami kominowymi, polega na wycieraniu, wymiataniu i gracowaniu w okresach:
   1) przewody od palenisk kuchennych i pieców ogrzewalnych gospodarstwa domowego w miastach co 6 tygodni, w gminach — co 2 miesiące,
   2) przewody od palenisk kuchni lub kotłów zakładów zbiorowego żywienia, jak: szpitale, stołówki, restauracje, kawiarnie, cukiernie itp. oraz od palenisk o intensywnym paleniu w budynkach zakładów przemysłowych, jak: masarnie, piekarnie, pralnie, łaźnie, suszarnie, wędzarnie, wytwórnie mydła oraz wszelkiego rodzaju warsztaty itp. — co 2 tygodnie,
   3) przewody od kotłów centralnego ogrzewania oraz kotłów do grzania wody — co 2 miesiące,
   4) przewody od pieców spalinowych (gazowych) — co 6 miesięcy.

3. Okresowe czyszczenie czynnych kominów i przewodów kominowych dymowych i spalinowych oraz kanałów łączących paleniska z przewodami kominowymi powinno być dokonane przez pracownika obsługi kominiarskiej na całej długości użytkowej przewodu bądź kanału, nie powodując jednak zatykania ciągów poszczególnych przewodów, przedostawania się sadzy do pomieszczeń, jak również jakichkolwiek szkód mogących mieć wpływ na normalne korzystanie z paleniska.

4. Po przeprowadzeniu okresowego czyszczenia pracownik obsługi kominiarskiej obowiązany jest pozamykać dolne otwory do czyszczenia oraz wybrać z przewodów kominowych i kanałów łączących paleniska z przewodami kominowymi sadzę i złożyć ją do naczynia dostarczonego przez osobę sprawującą zarząd budynku.

5. Po każdym okresowym czyszczeniu kominów i przewodów kominowych dymowych i spalinowych oraz kanałów, łączących paleniska z przewodami kominowymi, pracownik obsługi kominiarskiej dokonuje odpowiedniego wpisu w księdze kontroli kominiarskiej.

6. Osoby sprawujące zarząd budynków mieszkalnych, użytkowych i przemysłowych obowiązane są zaprowadzić księgę kontroli kominiarskiej dla każdego budynku z osobna i udostępnić ją pracownikom obsługi kominiarskiej.

7. Księga kontroli kominiarskiej powinna zawierać na pierwszej stronie następujące dane opisowe:
   1) położenie nieruchomości (miejscowość, ulica i numer domu),
   2) rodzaj budynku (murowany, drewniany),
   3) wysokość budynku (parterowy, jednopiętrowy, dwupiętrowy itd.),
   4) ilość przewodów kominowych:
      a) od przewodów kuchennych gospodarstwa domowego,
      b) od palenisk kuchni lub kotłów zakładów zbiorowego żywienia oraz od palenisk o intensywnym paleniu w budynkach zakładów przemysłowych,
      c) od kotłów do grzania wody w budynkach mieszkalnych,
      d) od pieców spalinowych (gazowych),
      e) od pieców ogrzewalnych,
      f) od pieców centralnego ogrzewania.

8. Pierwszą stronę księgi kontroli kominiarskiej wypełnia osoba sprawująca zarząd budynku.

9. Dalsze strony księgi kontroli kominiarskiej powinny zawierać następujące rubryki:
   1) data (dzień, miesiąc i rok),
   2) przeczyszczone przewody kominowe (ilość i rodzaj przewodów),
   3) zatkany przewód kominowy (określenie przewodu),
   4) inne uszkodzenia (określenie rodzaju uszkodzeń).

10. Rubryki wymienione w ust. 9 wypełnia pracownik obsługi kominiarskiej i dokonany zapis podpisuje.

11. W przypadkach, gdy pracownik obsługi kominiarskiej stwierdzi przy okresowym czyszczeniu przewodów kominowych:
1) zatkanie przewodu kominowego,
2) uszkodzenie komina nad dachem, zewnętrznej wyprawy komina na strychu, żelaznych drzwiczek od przewodu kominowego, instalacji piorunochronnej, masztu antenowego lub metalowych masztów flagowych.
3) uszkodzenie ław kominiarskich, poręczy i klamer włazowych na dachach stromych, drabiny do otworu wyłazowego na dach i drzwiczek (klapy) nad włazem,
4) wprowadzenie konstrukcyjnych części drewnianych budynku do komina,
5) mniejszą od wymaganej przez przepisy odległość drewnianych części budynku od przewodu kominowego albo przepuszczenie przez ścianę lub inną konstrukcję drewnianą rury dymowej nie zaopatrzonej w ogniotrwałą izolację,
6) układanie przy kominie na strychu łatwopalnych materiałów —

obowiązany jest odnotować stwierdzone uszkodzenia i uchybienia w księdze kontroli kominiarskiej i zawiadomić niezwłocznie o tym właściwą powiatową (miejską) komendę straży pożarnych.

12. W przypadku gdy pracownik obsługi kominiarskiej nie zgłosi się do okresowego czyszczenia przewodów kominowych w ustalonym terminie, osoba sprawująca zarząd budynku zawiadomi pisemnie właściwą spółdzielnię pracy bądź indywidualnego koncesjonariusza i odpis pisma prześle właściwej powiatowej (miejskiej) komendzie straży pożarnych celem spowodowania niezwłocznego przeczyszczenia przewodów kominowych.

13. O ustalonych terminach okresowego czyszczenia przewodów kominowych od palenisk kuchennych gospodarstwa domowego oraz od pieców ogrzewalnych osoba sprawująca zarząd budynku mieszkalnego obowiązana jest zawiadomić wszystkich najemców celem umożliwienia pracownikowi obsługi kominiarskiej dostępu do poszczególnych pomieszczeń dla przeczyszczenia kanałów łączących piece ogrzewalne i paleniska kuchenne z przewodami kominowymi.

14. W czasie czyszczenia przewodów kominowych od pieców ogrzewalnych i palenisk kuchennych drzwiczki paleniskowe i popielnikowe w pomieszczeniach powinny być zamknięte.

15. Do czasu opracowania jednolitej taryfy dla całego kraju osoba sprawująca zarząd budynkiem obowiązana jest uiszczać regularnie należność za okresowe czyszczenie kominów i przewodów kominowych dymowych i spalinowych według obowiązującej na danym terenie taryfy kominiarskiej.

16. Kominy nie dające się oczyścić zwykłym sposobem mogą być za każdorazową zgodą i w obecności przedstawiciela właściwej powiatowej (miejskiej) komendy straży pożarnych wypalane przez pracownika obsługi kominiarskiej. Materiałów niezbędnych do wypalania obowiązana jest dostarczyć osoba sprawująca zarząd budynkiem.

17. Przed wypalaniem sadzy w przewodzie kominowym należy komin dokładnie zbadać, znajdujące się w pobliżu otwory dachowe zamknąć, a przy drzwiczkach i otworach do czyszczenia przygotować odpowiednią ilość wody i gliny wyrobionej. Podczas wypalania należy zwracać szczególną uwagę na przebieg wypalania, a w szczególności na kierunek wyrzucanych przez komin iskier.

18. Po wypaleniu sadzy pracownik obsługi kominiarskiej powinien zbadać wypalony przewód kominowy i odnotować jego stan w księdze kontroli kominiarskiej.

19. Jeżeli budynek uległ pożarowi, osoba sprawująca zarząd budynku zawiadamia właściwą spółdzielnię pracy kominiarskiej bądź indywidualnego koncesjonariusza celem zbadania przez pracownika obsługi kominiarskiej wszystkich naruszonych pożarem przewodów kominowych i ustalenia ich stanu oraz stopnia zniszczenia w księdze kontroli kominiarskiej.

20. Przed oddaniem do użytku budynku nowowybudowanego lub gruntownie wyremontowanego przewody kominowe oraz przylegające do nich części konstrukcyjne budynku powinny być zbadane przez pracownika obsługi kominiarskiej i stan ich odnotowany w księdze kontroli kominiarskiej.

21. Za czynności pracownika obsługi kominiarskiej wyszczególnione w ust. 18 do 20 osoba sprawująca zarząd budynku powinna uiścić określone należności według stawek obowiązującej taryfy kominiarskiej.

22. Osoba sprawująca zarząd budynku powinna ułatwić pracownikowi obsługi kominiarskiej wykonywanie czynności zawartych w regulaminie przez umożliwienie dostępu do kominów oraz otworów do czyszczenia i wybierania sadzy na strychach i w piwnicach.

24

OKÓLNIK Nr 87 MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 27 sierpnia 1951 r.

w sprawie korzystania przez straże pożarne w czasie ćwiczeń z wody z hydrantów ulicznych bez wodomierzy

Doszło do mojej wiadomości, że na terenie niektórych miast zostały wydane zakazy korzystania przez straże pożarne w czasie ćwiczeń z wody z hydrantów ulicznych nie zaopatrzonych w wodomierze.

Zapewnienie możliwości korzystania przez straże pożarne wszelkich typów z wody z hydrantów ulicznych jest nieodzownym warunkiem utrzymania straży pożarnych w stanie gotowości i właściwego ich przygotowania do zwalczania pożarów.

Straże pożarne ze swej strony winny nie dopuszczać do marnotrawstwa wody, ponieważ na odcinku zużycia wody obowiązują takie same zasady oszczędności, jak w innych działach gospodarki narodowej.

W związku z powyższym wyjaśniam, że straże pożarne powinny w zasadzie zaopatrzyć w wodomierze hydranty uliczne, z których pobierana jest woda dla celów ćwiczebnych.

W tych jednak przypadkach, gdy założenie wodomierzy napotyka na trudności np. wskutek niemożności nabycia wodomierzy, straże pożarne muszą porozumieć się z właściwym przedsiębiorstwem wodociągowym co do pobierania wody z hydrantów bez wodomierzy, przy czym strażom pożarnym nie należy czynić trudności w wykorzystywaniu dla celów ćwiczebnych hydrantów nie zaopatrzonych w wodomierze w zakresie uzgodnionym z właściwym zakładem wodociągowym.

Z uwagi na to, że pobieranie wody z hydrantów ulicznych, zwłaszcza na terenach objętych mniejszymi zakładami wodociągowymi, może spowodować niepożądane zakłócenia w zaopatrzeniu w wodę ludności oraz przemysłu, straże pożarne powinny uzgadniać z zarządami zakładów wodociągowych czas, zakres oraz miejsca poboru wody do celów szkoleniowych.

Prezydia właściwych rad narodowych uregulują sprawę w ten sposób, aby to uzgodnienie zaspokajało potrzeby zarówno straży pożarnych, odpowiedzialnych za stan bezpieczeństwa przeciwpożarowego, jak i zakładów wodociągowych, odpowiedzialnych za zaopatrzenie ludności i przemysłu w wodę.

Wszystkie przekroczenia w zakresie marnotrawstwa wody przez straże pożarne w czasie ćwiczeń powinny być komunikowane właściwym powiatowym względnie wojewódzkim komendom straży pożarnych, które ze swej strony powinny czuwać nad przestrzeganiem przez straże pożarne zasad oszczędnego gospodarowania wodą.

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

25

OKÓLNIK Nr 101 MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 16 lipca 1952 r.

w sprawie opłat za korzystanie z wody hydrantowej podczas pożaru

W związku z zapytaniem w sprawie opłat za wodę pobieraną z hydrantów podczas pożarów wyjaśniam:

Pożar jest klęską żywiołową, niszczącą majątek narodowy. W tym stanie rzeczy woda użyta jako środek walki z tym żywiołem, nie może być przedmiotem rozrachunku. Dlatego też przedsiębiorstwa i zakłady wodociągowe nie mogą domagać się ani od straży pożarnych, ani od żadnych innych jednostek opłat za zużytą do akcji zwalczania pożarów wodę pobraną z hydrantów nie zaopatrzonych w wodomierze. Za wodę pobraną do akcji zwalczania pożaru z hydrantów zaopatrzonych w wodomierze nie stosuje się żadnych z tego tytułu odliczeń.

Nadmieniam, że postanowienia okólnika mego Nr 87 z dnia 27 sierpnia 1951 r. w sprawie korzystania przez straże pożarne w czasie ćwiczeń z wody z hydrantów ulicznych bez wodomierzy pozostają nadal w mocy.

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

26

ROZKAZ KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 24 września 1952 r.

w sprawie wprowadzenia części III „Regulaminu służbowego Powiatowej Komendy Straży Pożarnych"

Zatwierdzam i wprowadzam do użytku służbowego komend straży pożarnych część III „Regulaminu służbowego Powiatowej Komendy Straży Pożarnych".

Komendant Główny: *J. Kwiatkowski*

Z-ca Komendanta Głównego do spraw pol.-wych: *A. Michalak*

REGULAMIN SŁUŻBOWY POWIATOWEJ KOMENDY STRAŻY POŻARNYCH

Część III.

Szczegółowy zakres działania aparatu polityczno-wychowawczego pożarnictwa oraz obowiązki i uprawnienia zastępcy komendanta powiatowego (miejskiego) do spraw polityczno-wychowawczych stanowią część III „Regulaminu służbowego Powiatowej Komendy Straży Pożarnych".

ROZDZIAŁ I.

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES DZIAŁANIA APARATU POLITYCZNO-WYCHOWAWCZEGO POŻARNICTWA

Aparat polityczno-wychowawczy pożarnictwa, powołany Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 19 lipca 1950 r. w sprawie organizacji Komend Straży Pożarnych — winien odegrać ogromną rolę w realizacji zadań postawionych pożarnictwu polskiemu przez Partię i Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Głównym zadaniem aparatu polityczno-wychowawczego pożarnictwa jest organizowanie i prowadzenie pracy polityczno-wychowawczej wzmacniającej dyscyplinę, stan moralno-polityczny oraz sprawność bojową strażaków.

Do szczegółowych obowiązków aparatu polityczno-wychowawczego należy:

1. Wychowanie strażaków w duchu:
   - — bezgranicznego oddania Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i władzy ludowej,
   - — nierozerwalnego sojuszu i stałego pogłębienia serdecznej przyjaźni z ZSRR, krajami demokracji ludowej, w duchu solidarności z siłami pokoju i postępu na całym świecie,
   - — bezwzględnego wykonywania rozkazów przełożonych i postanowień regulaminu,
   - — przywiązania do swych straży, umiłowania pięknej i zaszczytnej służby pożarniczej,
   - — świadomej dyscypliny służbowej oraz w socjalistycznym stosunku do pracy i własności społecznej.
2. Organizowanie i prowadzenie w strażach pożarnych szkolenia politycznego, pracy kulturalno-oświatowej oraz masowej agitacji i propagandy politycznej.
3. Zaznajamianie strażaków z ważniejszymi decyzjami władzy ludowej i Partii (ustawami, uchwałami, rozporządzeniami i zarządzeniami.
4. Wpajanie strażakom czujności politycznej i twardej postawy wobec wroga klasowego.
5. Mobilizowanie członków straży pożarnych do ścisłego wykonywania wszystkich rozkazów, zarządzeń i instrukcji Komendy Głównej Straży Pożarnych.
6. Mobilizowanie strażaków — członków Partii i Związku Młodzieży Polskiej — do przodownictwa na odcinku wyszkolenia pożarniczego i politycznego, do świadomej dyscypliny i służby pożarniczej.
7. Popularyzowanie bohaterskich czynów strażaków w akcji gaśniczej oraz strażaków — przodowników pracy prewencyjnej.
8. Znajomość nastrojów, samopoczucia, warunków bytowych strażaków — troska i opieka nad kadrami pożarniczymi.
9. Znajomość zalet i wad, klasyfikacji i uzdolnień, bezpośrednio podległej kadry pożarniczej — współudział w polityce kadrowej.
10. Prowadzenie pracy wychowawczej z komendantami OSP i ich zastępcami, kierowanie ich rozwojem ideologicznym.
11. Utrzymywanie stałego kontaktu z komendami OSP, drogą wyjazdów do OSP i urządzania odpraw zastępców komendantów OSP do spraw kulturalno-oświatowych.
12. Popularyzowanie współzawodnictwa pracy i racjonalizatorstwa w poszczególnych działach służby pożarniczej.
13. Ścisła współpraca z Komitetem Powiatowym PZPR, Prezydium PRN, M.O., TOPL, Zarządem Powiatowym ZMP, oraz z masowymi organizacjami, jak: ORMO, LPŻ, Liga Lotnicza, Liga Kobiet, ZSCh, PCK w celu:
    - — zaktywizowania politycznego i społecznego straży pożarnych przez udział straży w akcjach prowadzonych przez te organizacje, oraz większego zainteresowania i wciągnięcia organizacji partyjnych i masowych do prac związanych z ochroną przeciwpożarową,
    - — informowanie Komitetu Powiatowego PZPR o stanie moralno-politycznym straży, o poziomie wyszkolenia politycznego i fachowego strażaków, o stanie ochrony przeciwpożarowej i prac w dziedzinie akcji zapobiegawczej.
14. Prowadzenie pracy propagandowo-uświadamiającej w społeczeństwie o niebezpieczeństwie pożarowym i przyczynach powstawania pożarów oraz o konieczności przestrzegania przepisów o ochronie przeciwpożarowej drogą:

— dostarczania strażom i aktywowi społecznemu pogadanek i materiałów propagandowych,
— wygłaszania pogadanek z dziedziny ochrony przeciwpożarowej w szkołach, na zebraniach gromadzkich i w masowych organizacjach,
— współudziału w analizie przyczyn pożarów i w pracy zapobiegania pożarom,
— organizowania propagandy zabezpieczenia przeciwpożarowego w ramach Tygodnia Straży Pożarnych,
— publikowania w prasie materiałów dotyczących ochrony przeciwpożarowe,
— dostarczania radiowęzłom sloganów, haseł i tekstu o tematyce pożarniczej.

15. Prowadzenie prac kulturalno-oświatowych i sportu w strażach przez:
— organizowanie i kontrolowanie pracy świetlicowej w strażach.
— organizowanie imprez propagandowo-pożarniczych i godziwych rozrywek kulturalno-oświatowych,
— organizowanie życia sportowego w strażach drogą zdobywania odznaki SPO, urządzania zawodów sportowych itp.

ROZDZIAŁ II

OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA ZASTĘPCY KOMENDANTA POWIATOWEGO (MIEJSKIEGO) DO SPRAW POLITYCZNO-WYCHOWAWCZYCH

1. Zastępca komendanta powiatowego straży pożarnych do spraw polityczno-wychowawczych podlega komendantowi powiatowemu, zaś po linii pracy polityczno-wychowawczej zwierzchnictwu zastępcy komendanta do spraw polityczno-wychowawczych wyższej o szczebel jednostki, do którego ma prawo zwracać się bezpośrednio. Zastępca komendanta powiatowego do spraw polityczno-wychowawczych współodpowiada wraz z komendantem za stan moralno-polityczny, dyscyplinę, gotowość i sprawność bojową ochotniczych i zawodowych straży pożarnych.
Głównym zadaniem zastępcy komendanta powiatowego do spraw polityczno-wychowawczych jest organizowanie i kierowanie wychowaniem i pracą kulturalno-oświatową w ochotniczych i zawodowych strażach pożarnych na terenie powiatu oraz w komendzie powiatowej straży pożarnych. W pracy swej kieruje się wskazaniami i wytycznymi Partii i Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz rozkazami i dyrektywami Komendy Głównej Straży Pożarnych.
Zadania stojące przed nim realizuje w oparciu o działalność partyjnych i zetempowskich organizacji strażackich — w strażach, w których nie ma partyjnych i zetempowskich organizacji w oparciu o strażaków członków PZPR i ZMP.
2. Podstawowym obowiązkiem zastępcy komendanta powiatowego (miejskiego) straży pożarnych do spraw polityczno-wychowawczych jest prowadzenie pracy polityczno-wychowawczej, mającej na celu wzmocnienie dyscypliny, sprawności bojowej i stanu moralno-politycznego straży pożarnych podległych komendzie powiatowej. Również obowiązkiem jego jest wnikanie w tok pracy i służby komendy powiatowej straży pożarnych.
Szczegółowe obowiązki zastępcy komendanta powiatowego do spraw polityczno-wychowawczych są ujęte w rozdziale I części III „Regulaminu służbowego".
3. Zastępca komendanta powiatowego straży pożarnych do spraw polityczno-wychowawczych jest pierwszym zastępcą komendanta i posiada do tego uprawnienia (pkt. 5—9).
4. Zastępca komendanta powiatowego straży pożarnych do spraw polityczno-wychowawczych obowiązany jest uzgadniać z komendantem plan pracy polityczno-wychowawczej w swojej komendzie, informować komendanta o nastrojach w strażach, o otrzymanych z góry dyrektywach po linii pracy polityczno-wychowawczej, o kwestiach stawianych na odprawach oficerów polityczno-wychowawczych.
5. Zastępca komendanta do spraw polityczno-wychowawczych zapoznaje komendanta ze swymi raportami i meldunkami wysyłanymi do wyższych instancji, korzysta jednak z prawa wysłania bezzwłocznego raportu czy meldunku wprost do swego zwierzchnika po linii polityczno-wychowawczej lub bezpośrednio do Zastępcy Komendanta Głównego do Spraw Polityczno-Wychowawczych.
6. Zastępca komendanta powiatowego straży pożarnych do spraw polityczno-wychowawczych z reguły bierze udział wraz z komendantem w odprawach zwołanych przez wyższą komendę, na uroczystościach, przeglądach itp. oraz osobiście uczestniczy w większych akcjach gaśniczych, zabezpieczając je politycznie.
7. Rozkazy i zarządzenia zastępcy komendanta powiatowego straży pożarnych do spraw polityczno-wychowawczych muszą iść po linii ścisłego i bezwarunkowego wykonania rozkazów, zarządzeń i instrukcji komendanta. Zalecenia i zarządzenia zastępcy komendanta powiatowego straży pożarnych do spraw polityczno-wychowawczych wydane na podstawie otrzymanych z góry dyrektyw po linii pracy polityczno-wychowawczej może uchylić tylko oficer do spraw polityczno-wychowawczych komendy hierarchicznie wyższej.
8. Rozkazy nominacyjne, awansowe, jak również rozkazy o znaczeniu politycznym (rocznicowe, pochwalne, z okazji wielkich wydarzeń) podpisuje komendant i jego zastępca do spraw polityczno-wychowawczych.
9. Wnioski awansowe, wnioski o nadanie odznaczeń i nagród — podpisuje komendant i jego zastępca do spraw polityczno-wychowawczych.
10. Dobór kandydatów do szkół oficerskich i podoficerskich winien odbywać się przy obowiązkowym udziale zastępcy komendanta do spraw polityczno-wychowawczych.
11. Zastępcę komendanta powiatowego straży pożarnych do spraw polityczno-wychowawczych wyznacza Komendant Główny Straży Pożarnych na wniosek Zastępcy Komendanta Głównego do Spraw Polityczno-Wychowawczych.
12. Przenieść, zawiesić w czynnościach służbowych i usunąć zastępcę komendanta powiatowego straży pożarnych do spraw polityczno-wychowawczych może jedynie Komendant Główny Straży Pożarnych na wniosek Zastępcy Komendanta Głównego do Spraw Polityczno-Wychowawczych.
13. Oficer polityczno-wychowawczy winien wciąż pamiętać, że autorytet własny i zaufanie otoczenia może zdobyć tylko systematyczną pracą, nieskalaną uczciwością, skromnością osobistą i niezachwianym, konsekwentnym przeprowadzeniem linii Partii i Rządu oraz wytycznych ustalonych przez zwierzchnie jego organa kierownicze w pracy polityczno-wychowawczej, linii, od której pod groźbą utraty miana członka Partii — nie wolno mu odstąpić pod niczyim wpływem czy naciskiem.
14. W komendach powiatowych straży pożarnych, w których nieobsadzone jest stanowisko zastępcy komendanta powiatowego do spraw polityczno-wychowawczych, wszystkie obowiązki zastępcy komendanta do spraw polityczno-wychowawczych przechodzą na komendanta powiatowego straży pożarnych.

Redakcja i Administracja: Komenda Główna Straży Pożarnych.

Str.-1. Zam. 1511. Druk. sat., kl. VII, 60 g. A-1 3000 egz. — 3-B-27197